

P/8178777

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ZELENE TRANZICIJE

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE
SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA I
OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I 352-03/25-06/40

URBROJ: 517-06-2-2-25-4

Zagreb, 2. rujna 2025.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, OIB: 59951999361, temeljem članka 30. stavka 5. vezano uz članak 29. stavak 1. podstavak 2. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23), povodom zahtjeva nositelja zahvata Javne ustanove Park prirode Medvednica, OIB: 59832224817, Bliznec 70, HR-10000 Zagreb za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Poboljšanje upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Natura 2000 ugroženima posljedicama klimatskim promjena u Parku prirode Medvednice“, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat „Poboljšanje upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Natura 2000 ugroženima posljedicama klimatskim promjena u Parku prirode Medvednice“, nositelja zahvata Javne ustanove Park prirode Medvednica, Bliznec 70, Zagreb, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

Obrazloženje

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (u daljnjem tekstu Ministarstvo), zaprimilo je zahtjev nositelja zahvata Javne ustanove Park prirode Medvednica, Bliznec 70, Zagreb za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Poboljšanje upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Natura 2000 ugroženima posljedicama klimatskim promjena u Parku prirode Medvednice“. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode navedeni svi podaci o nositelju zahvata, zahvatu, lokaciji zahvata i ekološkoj mreži.

Odredbom članka 29. stavkom 1. podstavkom 2. Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23, dalje u tekstu: Zakon), propisano je da Ministarstvo provodi glavnu ocjenu za zahvate čiji obuhvat se nalazi na području dvije ili više jedinica područne (regionalne) samouprave i/ili Grada Zagreba.

Odredbom članka 30. stavka 5. Zakona, propisano je da ako nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene.

Odredbom članka 44. stavka 2. Zakona, propisano je da nadležno tijelo dostavlja rješenje iz članka 30. Zakona inspekciji zaštite prirode.

Odredbom članka 44. stavka 3. Zakona, propisano je da nadležno tijelo objavljuje rješenje iz članka 30. Zakona na internetskoj stranici.

U provedbi postupka dopisom KLASA: UP/I 352-03/25-06/40, URBROJ: 517-06-2-2-25-2 od 10. srpnja 2025. zatraženo je prethodno mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: Zavod) o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na područja ekološke mreže. Traženo mišljenje Zavoda, zaprimljeno je 11. kolovoza 2025. (KLASA: 352-03/25-06/717, URBROJ: 517-08-3-2-25-2 od 16. srpnja 2025.) u kojem se navodi da se Prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je potrebno provesti Glavnu ocjenu.

Zahvatom je planirano očuvanje i obnova prirodnih staništa (restauracija staništa posebnih rezervata šumske vegetacije, restauracija vodenih staništa i monitoring šišmiša) u Parku prirode Medvednica i Posebnom području očuvanja značajnom za vrste i stanišne tipove (PPOVS) HR2000583 Medvednica kroz obnovu degradiranih staništa, zaštitu prirodnih ekosustava od daljnjeg gubitka i smanjenje utjecaja ljudske aktivnosti na navedene ekosustave. Svrha zahvata je provedba aktivnosti obnove, očuvanja i uspostave stabilnog ekološkog stanja šumskih staništa koji su značajno narušeni uslijed elementarnih nepogoda. Planirani zahvat nalazi se unutar katastarskih općina Markuševac, Kraljev Vrh, Gornja Bistra, Gračani, Gornje Vrapče i Šestine. Zahvat uključuje terensku analizu i usporedbu stanja prije i nakon vremenskih nepogoda uzrokovanih klimatskim promjenama, izradu stručne dokumentaciju za obnovu narušenih staništa, provođenje konkretnih mjera obnove, kao i uspostavu sustava trajnog praćenja ekoloških pokazatelja (bioraznolikost, zdravlje vegetacije, kvaliteta tla i vode, obnova prirodnih procesa i struktura šume). Planirani zahvat obuhvaća obnovu šumskih ekosustava i stvaranje povoljnih uvjeta za zaštitu ciljnih vrsta (šišmiši i vodozemci) kroz skupine aktivnosti. Obnovom degradiranih šumskih staništa dat će se poticaj prirodnoj sukcesiji i aktivnim mjerama obnove kako bi se poboljšala ekološka vrijednost šumskih staništa. Aktivnosti na donjoj etaži sastojine će uključivati uklanjanje invazivnih vrsta te prekobrojne vegetacije koja negativno utječe na razvoj šumskih vrsta. Rahlenjem tla kao fizičkom intervencijom poboljšat će se poroznost i aeracija tla. Ukoliko će biti potrebno, provest će se površinska odvodnja, odnosno kontrola vodnog režima kako bi se spriječila anaerobnost tla i poboljšala dostupnost kisika za korijenje. Provođenje će se biotehničke i mehaničke mjere kojima će se stabilizirati tlo kako bi se očuvala njegova struktura, sprječavajući gubitak humusa, a prema potrebi vršit će se i unos organske tvari u tlo radi povećanja biogenih elemenata i poticanje simbiotskih odnosa. Ukoliko će biti potrebno, provest će se aktivnosti unosa genetskog materijala šumske vrste (sjeme, sadnice) na staništa gdje prirodna regeneracija nije učinkovita. Njega pod zastorom stare sastojine provodit će se kontinuiranom kontrolom svjetlosnog režima i kompeticije u slojevitoj šumskoj zajednici radi podrške razvoju podmlatka, odnosno mladih jedinki. Njega podmlatka uključit će selekciju i uklanjanje suboptimalnih jedinki (npr. deformiranih, slabih), čime će se usmjeravati sukcesijski razvoj i genetska struktura sastojine. Selektivno i pažljivo će se uklanjati jedinke koje su dosegle klimaks razvoja ili truljenja kako bi se smanjio rizik od širenja štetnika i bolesti, povećala sigurnost za posjetitelje te oslobodio prostor za razvoj vitalnijih jedinki. Radovi u posebnom rezervatu Bliznec – Šumarev grob (šume bukve i jele) obuhvaćaju obnovu sastojine na oko 2 ha (uređenje donje etaže, njega pod zastorom stare sastojine, obaranje stabala, privlačenje i izvoženje izrađenog drva, popunjavanje nedovoljno obnovljenih površina sjetvom ili sadnjom), selektivno uklanjanje oštećenih i bolesnih stabala na površinama uz prometnice, staze i

puteve, njegu podmlatka i mladika na oko 5,4 ha, čišćenje sastojina na oko 22,7 ha. Planirani radovi u posebnom rezervatu Tusti vrh-Kremenjak (šuma hrasta kitnjaka i bukve) obuhvaćaju obnovu sastojine na oko 3 ha (uređenje donje etaže, njega pod zastorom stare sastojine, obaranje stabala, privlačenje i izvoženje izrađenog drva, popunjavanje nedovoljno obnovljenih površina sjetvom ili sadnjom), selektivno uklanjanje oštećenih i bolesnih stabala na površinama uz prometnice, staze i puteve i čišćenje sastojina na oko 5 ha. Predviđeni radovi u posebnom rezervatu Gračec - Lukovica-Rebar (termofilne šume hrasta medunca i crnog graba) obuhvaćaju obnovu sastojine na oko 4 ha (uređenje donje etaže, njega pod zastorom stare sastojine, obaranje stabala, privlačenje i izvoženje izrađenog drva, popunjavanje nedovoljno obnovljenih površina sjetvom ili sadnjom) i selektivno uklanjanje oštećenih i bolesnih stabala na površinama uz prometnice, staze i puteve. Radi osiguravanja skloništa za šišmiše pregledat će se stabla dronom kako bi se utvrdile postojeće šupljine i odabrala mjesta za postavljanje umjetnih kućica. Ostavit će se dio mrtvog i odumrlog drva kao prirodno stanište kukaca, izvora hrane za šišmiše. Lokve će se očuvati i održavati kako bi se šišmišima osigurao dodatni izvor vode. Provodit će se redovito praćenje stanja i brojnosti šišmiša neinvazivnim metodama (detektori, vizualna opažanja). Također, planirano je resauriranje tri postojeće lokve: Tigrovo oko (200 m²), Kraljičin zdenac (300 m²) i Mali potok (600 m²). Aktivnosti će obuhvatiti održavanje i čišćenje postojećih lokvi (uklanjanje mulja i prekomjerne vegetacije), izgradnju sustava za zadržavanje vode ili osiguranje stalnog dotoka vode. Voda će se redovito kontrolirati kako bi se očuvala kvaliteta staništa. Praćenje populacija vodozemaca provodit će se sezonski, uz minimalno uznemiravanje životinja. Zahvati će se izvoditi u fazama tijekom vegetacijskog i izvan vegetacijskog razdoblja, uzimajući u obzir ekološke osjetljivosti vrsta i staništa. Za radove s mehanizacijom, gdje god je to moguće, koristit će se postojeće šumske prometnice i minimalno invazivne metode.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19, 119/23 i 87/25) zahvat se nalazi unutar PPOVS-a HR2000583 Medvednica.

Na području zahvata, unutar posebnog rezervata Bliznec-Šumarev grob zastupljen je ciljni stanišni tip PPOVS-a HR2000583 Medvednica, 91K0 Ilirske bukove šume (*Aremonio-Fagion*), kao i staništa pogodna za ciljne vrste malog potkovnjaka, velikog potkovnjaka, južnog potkovnjaka, širokouhog mračnjaka, dugorkilog pršnjaka, velikouhog šišmiša, rideg šišmiša, velikog šišmiša, jelenka, alpinsku strizibubu, veliku četveropjegu cvilidretu, hrastovu strizibubu, gorskog potočara, potočnog raka, velikog vodenjaka, žutog mukača i Grundovog šumskog bijelca. Na lokaciji posebnih rezervata Tusti vrh - Kremenjak i Gračec – Lukovica – Rebar zastupljena su staništa pogodna za ciljne vrste malog potkovnjaka, velikog potkovnjaka, južnog potkovnjaka, širokouhog mračnjaka, dugorkilog pršnjaka, velikouhog šišmiša, rideg šišmiša, velikog šišmiša, jelenka, alpinsku strizibubu, veliku četveropjegu cvilidretu, hrastovu strizibubu, Grundovog šumskog bijelca, žutog mukača i velikog vodenjaka. Provedbom istraživanja na području posebnih rezervata, zabilježene su pojedine ciljne vrste šišmiša i saproksilnih kornjaša. Nizvodno od posebnog rezervata Tusti vrh – Kremenjak, u Bačunskom potoku zabilježene su ciljne vrste potočna mrena, potočni rak i žuti mukač. U blizini posebnog rezervata Gračec – Lukovica – Rebar zabilježena je ciljna vrsta potočni rak, dok su unutar posebnog rezervata Bliznec – Šumarev grob, u potoku Bliznec zabilježene ciljne vrste potočni rak, potočna mrena i žuti mukač. S obzirom na dobro do vrlo povoljno stanje šumskih staništa na području posebnih rezervata u odnosu na prisutnost i abundanciju tipičnih vrsta, općenito povoljno stanje očuvanosti bukovih i hrastovo - grabovih šuma na kontinentalnoj biogeografskoj regiji, velike količine odumrle drvne mase te nalaze saproksilnih kornjaša i ciljnih vrsta šišmiša i s obzirom na ekološke zahtjeve ciljnih vrsta te strukturu i funkciju stanišnih tipova, uključujući karakteristične vrste, ne može se isključiti mogućnost značajno negativnog utjecaja na postizanje, odnosno održavanje ciljeva očuvanja navedenih ciljnih vrsta. Uslijed promjena uvjeta mikrostaništa do koji može doći otvaranjem sklopa i posljedično povećanjem temperature vode, smanjenjem zasjene i uvođenjem organske tvari u prirodne

vodotoke, može doći do negativnog utjecaja na ciljne vrste POVS-a HR2000583 Medvednica, vezane uz vodene ekosustave (žuti mukač, potočna mrena i potočni rak). Zahvatom planirane kućice za šišmiša, mogu dovesti do značajno negativnih utjecaja na ciljne vrste šišmiša PPOVS-a HR2000583 Medvednica, budući da navedene kućice češće koriste vrste šišmiša koje ne potpadaju pod rodove ciljnih vrsta navedenog područja ekološke mreže, a koje se sukladno provedenim istraživanjima također nalaze na lokaciji zahvata. Vezano uz restauraciju tri postojeće lokve, provedbom zahvata može doći do značajno negativnog utjecaja na slatkovodne ekosustave unutar posebnih rezervata gdje su predviđeni šumsko uzgojni radovi, a samim time može doći i do značajno negativnih utjecaja na ciljne vrste PPOVS-a HR2000583 Medvednica koje su vezane uz slatkovodne ekosustave. Također, sukladno Planu upravljanja Parkom prirode Medvednica i pridruženim zaštićenim područjima te područjem ekološke mreže (PU 5000) 2024. – 2033. zahvat se nalazi u podzoni IIA. Cilj upravljanja područjem zone II je očuvanje prirodnih procesa i staništa, dok su u podzoni IIA dozvoljene minimalne aktivnosti u svrhu očuvanja, zaštite i praćenja stanja ekosustava, bioraznolikosti i krajolika. S obzirom na navedeno, planirane aktivnosti nisu u skladu s ciljem upravljanja navedenom zonom.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku Prethodne ocjene, ocijenjeno je da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost PPOVS-a HR2000583 Medvednica te je obvezna Glavna ocjena.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, 10020 Zagreb, u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Javna ustanova Park prirode Medvednica, Bliznec 70, HR-10000 Zagreb (*R s povratnicom*);
2. Državni inspektorat, Središnji ured, Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor, Šubićeva 29, 10000 Zagreb (elektroničkom poštom: pisarnica.dirh@dirh.hr).